

NÂNG CAO VAI TRÒ, CHẤT LƯỢNG HOẠT ĐỘNG CỦA HỘI NHÀ BÁO VIỆT NAM TRONG THỜI KỲ MỚI

ThS NGUYỄN NGỌC THANH*

Trong lịch sử 80 năm Báo chí cách mạng Việt Nam, Hội nhà báo Việt Nam (HNBVN) đã qua chặng đường 55 năm xây dựng, phát triển (1950-2005). Là tổ chức chính trị, xã hội nghề nghiệp tự nguyện của những người làm báo Việt Nam, hoạt động dưới sự lãnh đạo của Đảng, trong khuôn khổ pháp luật Nhà nước, HNBVN đã 7 lần Đại hội: Đại hội I (6-1950), Đại hội II (9-1959), Đại hội III (9-1962), Đại hội IV (12-1983), Đại hội V (10-1989), Đại hội VI (3-1995), Đại hội VII (4-2000) và không ngừng lớn mạnh, trưởng thành, có những đóng góp quan trọng qua các thời kỳ cách mạng vẻ vang của Đảng, của dân tộc.

Trong gần 20 năm thực hiện công cuộc đổi mới đất nước do ĐCS Việt Nam khởi xướng, lãnh đạo (1986-2005), đặc biệt, trong những năm gần đây, thực hiện Nghị quyết Đại hội IX của Đảng, Nghị quyết Đại hội VII HNBVN, Hội đã phát huy tốt vai trò tập hợp, đoàn kết đội ngũ báo chí cả nước phục vụ có hiệu quả cho sự nghiệp đổi mới đất nước, đóng góp vào công tác tư tưởng của Đảng. Các cấp hội đã không ngừng tự đổi mới, hoàn thiện về tổ chức, phương thức lãnh đạo, hoạt động đảm bảo đúng đường lối của Đảng, pháp luật Nhà nước và Điều lệ của HNBVN. Hội đã xây

dựng các chương trình hành động nhằm thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị của Đảng, Nhà nước và 6 nhiệm vụ được nêu trong Nghị quyết Đại hội VII HNBVN; đóng góp tích cực vào sự phát triển mạnh mẽ báo chí Việt Nam; đóng góp vào công tác chỉ đạo, quản lý hoạt động báo chí, vào việc xây dựng, hoàn chỉnh hệ thống pháp luật, chế độ, chính sách về báo chí; tham gia xây dựng chiến lược thông tin quốc gia, qui hoạch báo chí Việt Nam đến năm 2010; tham gia công tác tổng kết hoạt động báo chí sau hơn 4 năm thực hiện chỉ thị 22/CT-TW và hơn 50 năm hoạt động của HNBVN.

Trong nhiệm kỳ Khóa VII, HNBVN không ngừng phát triển về tổ chức và số lượng hội viên. Cơ quan lãnh đạo Trung ương Hội đã được củng cố, kiện toàn theo hướng nâng cao chất lượng, hiệu quả, đáp ứng yêu cầu của Hội. Gần đây, Hội đã có sáng kiến thành lập các câu lạc bộ báo chí: Câu lạc bộ ảnh báo chí, nhà báo nữ, nhà báo tin học, sắp tới là Câu lạc bộ báo điện tử... Với những hình thức hoạt động phong phú, đa dạng, hiệu quả, đội ngũ hội viên của HNBVN không ngừng lớn mạnh, phát triển về số lượng, từ 9000 hội viên (2000) tăng lên trên 13000 hội viên (5-2005).

Ở cấp hội tỉnh, thành phố, liên chi trực thuộc đã từng bước khắc phục, giảm bớt tình trạng 3 không (không trụ sở, không cán bộ chuyên trách, không kinh phí). Nhiều cấp hội đã đề ra chương trình hoạt động cụ thể, thiết thực, đúng với chủ trương của HNBVN và

* Thư ký Chi hội nhà báo Tạp chí Lịch sử Đảng

phù hợp với địa phương, ngành. Đặc biệt, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng được chú trọng. Các cấp hội cơ sở tổ chức thành công các đợt sinh hoạt chính trị theo chủ trương của HNBVN như nghiên cứu, quán triệt Nghị quyết Đại hội IX của Đảng, Nghị quyết Đại hội VII HNBVN, 10 chuyên đề về tư tưởng Hồ Chí Minh, 6 chuyên đề tư tưởng Hồ Chí Minh về báo chí cách mạng, tham gia các hoạt động xã hội từ thiện ... Với những hoạt động đó, các cấp hội đã tập hợp, đoàn kết được các thế hệ nhà báo, thực hiện đúng lời dạy của Bác Hồ: "Nhiệm vụ của Hội là phải làm cho hội viên đoàn kết chặt chẽ giúp đỡ nhau để nâng cao trình độ chính trị và nghiệp vụ. Có như thế thì Hội nhà báo mới làm tròn nhiệm vụ của mình và những người làm báo mới phục vụ tốt nhân dân, phục vụ tốt cách mạng"¹, góp phần thúc đẩy việc rèn luyện, tu dưỡng đạo đức nghề nghiệp, đấu tranh khắc phục và ngăn chặn các khuynh hướng, quan điểm lệch lạc, tiêu cực trong hoạt động báo chí của đội ngũ nhà báo - hội viên.

Trong nhiệm kỳ Khóa VII, HNBVN đã phối hợp với các bộ, ban ngành liên quan, với Hội nhà báo các tỉnh thành, liên chi hội... mở 85 lớp bồi dưỡng, nâng cao trình độ nghiệp vụ báo chí cho 1817 nhà báo - hội viên; thường xuyên tổ chức các hoạt động nghiệp vụ nhằm nâng cao chất lượng báo chí, như *Giải báo chí toàn quốc, ngành, lĩnh vực, địa phương, về các chủ đề ĐCS Việt Nam quang vinh, về xây dựng Đảng, các điển hình tiên tiến, người tốt, việc tốt, về nâng cao sức cạnh tranh và hiệu quả của các doanh nghiệp, Hội báo Xuân*... HNBVN phối hợp tổ chức các hội thảo tuyên truyền gương người tốt, việc tốt; sự nghiệp CNH, HĐH đất nước; đấu tranh tư tưởng, lý luận chống âm mưu, thủ đoạn "diễn biến hòa bình" của bọn đế quốc và các thế lực thù địch; xây dựng, chỉnh đốn Đảng theo tinh thần NQTƯ 6 (lần 2); về trách nhiệm, nghĩa vụ công dân của nhà báo trong chống tham nhũng, tiêu cực...

Trong hoạt động đối ngoại, HNBVN và các cấp hội cơ sở đã đẩy mạnh việc mở rộng quan hệ song phương, đa phương với nhiều hình thức phong phú, đa dạng, có hiệu quả, góp phần nâng cao uy tín, vị thế của Hội trong khu vực và thế giới. Trong nhiệm kỳ Khóa VII, HNBVN đăng cai, tổ chức thành công Đại hội Hiệp hội báo chí ASEAN (CAJ) lần thứ 14; đã cử 45 đoàn nhà báo Việt Nam đi công tác nước ngoài, đón 23 đoàn nhà báo quốc tế vào nước ta thực hiện hợp tác trao đổi, học tập kinh nghiệm hoạt động báo chí. Hội đã hợp tác chặt chẽ, có hiệu quả với Trường đại học Lille (Pháp) trong bồi dưỡng, nâng cao trình độ nghiệp vụ báo chí cho hàng ngàn nhà báo - hội viên...

Trên cơ sở qui định của *Luật báo chí* và *Qui ước đạo đức báo chí*, Hội đã tổ chức thành công Đại hội thi đua toàn quốc giới báo chí Việt Nam lần thứ nhất (11-2000), biểu dương nhiều tập thể, cá nhân nhà báo - hội viên tiêu biểu có thành tích xuất sắc trong hoạt động báo chí và công tác Hội. Trung ương HNBVN đã xét tặng Huy chương Vì sự nghiệp báo chí Việt Nam cho 4446 nhà báo - hội viên và tặng Bằng khen cho 867 đơn vị, cá nhân. Hội cũng đã nghiêm khắc xử lý kỷ luật 8 cán bộ, hội viên: 4 cá nhân chịu hình thức thu hồi thẻ, xóa tên hội viên và 4 cá nhân chịu hình thức khiển trách tới cảnh cáo (có 1 lãnh đạo Hội)².

HNBVN đã tự thấy rằng, nội dung, phương thức lãnh đạo của Hội còn nặng tính hình thức, chậm được đổi mới; sự lãnh đạo của Trung ương Hội đối với cơ sở chưa thường xuyên, thiếu hướng dẫn kiểm tra, đôn đốc kịp thời; một số cấp Hội cơ sở chưa thật sự phát huy tính chủ động, sáng tạo trong hoạt động, dẫn đến chưa khẳng định được vai trò là một tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp của những người làm báo Việt Nam. Vai trò của HNBVN, cũng như các cấp hội cơ sở trong quản lý báo chí, khắc phục tiêu cực, đào tạo bồi dưỡng, xây dựng chế độ chính sách báo chí, bảo vệ quyền lợi hội viên còn hạn chế. Công tác giáo dục chính trị tư tưởng nói chung, Qui ước đạo đức báo chí

nói riêng chưa được chú trọng. Một số cán bộ lãnh đạo Hội và nhà báo, hội viên vi phạm nghiêm trọng đạo đức nghề nghiệp, kỷ luật Đảng, pháp luật Nhà nước, làm giảm sút uy tín của những người làm báo đối với xã hội. Sự phối hợp hoạt động giữa HNBVN với các cơ quan quản lý báo chí của Đảng, Nhà nước chưa thật chặt chẽ. Nhiều cấp hội tỉnh, thành và cơ sở chưa xác lập được cơ chế phối hợp hoạt động với cấp ủy, chính quyền địa phương, dẫn đến hoạt động kém hiệu quả. Trình độ, năng lực công tác của cán bộ chuyên trách, bán chuyên trách ở nhiều cấp hội và cả ở Trung ương Hội còn bất cập, chưa đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ. v.v.

Một trong những nhiệm vụ quan trọng của HNBVN được đặt ra trong Đại hội lần thứ VIII (nhiệm kỳ 2005-2010) sắp tới là tiếp tục đẩy mạnh thực hiện *Chỉ thị 37-CT/TW của Ban bí thư Trung ương Đảng*, ngày 18-3-2004 (Khóa IX) về *Tiếp tục nâng cao vai trò, chất lượng hoạt động của Hội nhà báo Việt Nam trong thời kỳ mới*. Ban chấp hành Trung ương HNBVN (Khóa VII) đã xây dựng chương trình, phương hướng hoạt động của HNBVN trình Đại hội VIII của Hội và chỉ đạo các cấp hội cơ sở tuyên truyền, quán triệt nghiêm túc Chỉ thị 37-CT/TW của Ban bí thư Trung ương Đảng, tập trung vào những nội dung chủ yếu sau:

Một là, tiếp tục củng cố, kiện toàn về tổ chức, đổi mới phương thức lãnh đạo nhằm tập hợp, đoàn kết rộng rãi hơn nữa đội ngũ những người làm báo trong nước, những nhà báo yêu nước, tiến bộ trong kiều bào ta ở nước ngoài, các tổ chức báo chí quốc tế, để tích cực đóng góp cho sự nghiệp CNH, HĐH đất nước.

Hai là, HNBVN, các cấp hội cơ sở tăng cường phối hợp công tác với các cơ quan chỉ đạo, quản lý báo chí để xây dựng, hoàn thiện chế độ chính sách, pháp luật về báo chí, bổ nhiệm, miễn nhiệm cán bộ lãnh đạo của các cơ quan báo chí, tăng cường hơn nữa công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, lý luận cho đội ngũ nhà báo - hội viên, tiếp tục hoàn thiện Bản *Quy định về*

đạo đức người làm báo Việt Nam, nhằm góp phần xây dựng Hội nhà báo các cấp, các cơ quan báo chí trong sạch vững mạnh, đội ngũ nhà báo - hội viên có phẩm chất đạo đức trong sáng, bản lĩnh chính trị vững vàng.

Ba là, đẩy mạnh hơn nữa các hoạt động đối ngoại, hợp tác quốc tế theo đường lối độc lập, tự chủ, đa dạng hóa, đa phương hóa bằng nhiều hình thức thích hợp, hướng tới mục tiêu nâng cao hơn nữa vị thế của Việt Nam, của HNBVN, của giới báo chí nước ta trong khu vực và thế giới.

Nhận thức được trách nhiệm lớn lao và vẻ vang, hướng tới Đại hội VIII, dưới sự lãnh đạo của Đảng, tin tưởng rằng HNBVN sẽ tiếp tục được đổi mới, kiện toàn về tổ chức, về phương thức hoạt động "góp phần xây dựng và phát triển nền báo chí cách mạng và đội ngũ những người làm báo Việt Nam trong thời kỳ mới"³, hoàn thành tốt nhiệm vụ mà Đảng, Nhà nước và nhân dân giao phó, "báo chí là phương tiện thông tin đại chúng chủ yếu có vai trò to lớn trong việc tuyên truyền đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, định hướng đúng đắn dư luận xã hội, góp phần nâng cao dân trí, đóng góp tích cực, có hiệu quả vào mọi thắng lợi của cách mạng"⁴, góp phần thực hiện thắng lợi mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh theo định hướng XHCN.

1. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, CTQG, H, 1996, T.9, tr.414

2. Dự thảo báo cáo lần 3 của BCH TƯ HNBVN (Khóa VII) sẽ trình Đại hội VIII HNBVN

3,4. Chỉ thị 37-CT/TW ngày 18-3-2004 của Ban bí thư Trung ương Đảng.